

ศตวรรษิกชนในประเทศไทย

The Centenarians in Thailand

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.ปราโมทย์ ประสาทกุล
Professor Emeritus Pramote Prasartkul

ปาฐกถาำำในการประชุมวิชาการศตวรรษิกชนแห่งชาติ
ณ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
24 มีนาคม 2558

Keynote Lecture at the National Conference on the Centenarian
Institute for Population and Social Research , Mahidol University
24 March 2015

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล หมายเลขสิ่งพิมพ์ 448

Institute for Population and Social Research , Mahidol University Publication No.448

การประชุมวิชาการศตวรรษิกชนแห่งชาติ

วันอังคาร ที่ 24 มีนาคม 2558

ณ ห้องประชุมประชาสังคมอุดมพัฒน์

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

จัดโดย ศูนย์ศตวรรษิกชน มหาวิทยาลัยมหิดล

ได้รับการสนับสนุนจาก

โครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษาและพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ (NRU.)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

ศตวรรษิกชนในประเทศไทย

The Centenarians in Thailand

Mahidol
University
Wisdom of the Land

ศตวรรษิกชนในประเทศไทย

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. ปราโมทย์ ประสาทกุล

การประชุมวิชาการศตวรรษิกชนแห่งชาติ

ห้องประชุมประชาสังคมอุดมพัฒน์
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

24 มีนาคม 2558

เรียนท่านผู้อำนวยการสถาบันวิจัยประชากรและสังคม ท่านผู้เข้าร่วม ประชุมวิชาการศตวรรษิกชนแห่งชาติ ทุกท่าน

ผมยินดีอย่างยิ่งที่มีผู้สนใจเข้าร่วมประชุมวิชาการศตวรรษิกชนแห่งชาติในวันนี้เป็นจำนวนมากพอสมควร ไม่ว่าท่านจะเข้าร่วมประชุมเพราะสนใจเรื่องประชากรที่มีอายุสูงมากๆ กลุ่มนี้หรือเข้าร่วมประชุมเพราะต้องการความรู้ว่าจะทำอะไรจึงจะมีอายุยืนถึงร้อยปีก็ตาม ท่านก็ได้ชื่อว่ามีส่วนร่วมในการประชุม วิชาการเรื่องคนที่มีอายุร้อยปีขึ้นไปซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทยในวันนี้

เรื่องที่เรามาประชุมกันตามที่ตั้งเป็นหัวข้อไว้ “ศตวรรษิกชน หรือคนที่มีอายุร้อยปีขึ้นไป” ความจริงไม่ใช่เรื่องใหม่ เราสนใจเรื่องคนที่มีอายุยืนถึงร้อยปีกันมานานแล้ว แต่เรื่องใหม่ของการประชุมวันนี้ คือ เรากำลังเอาเรื่องคนอายุเกินร้อยปีมาเป็นประเด็นประชุมกันให้เป็นเรื่องเป็นราว ถึงกับให้ชื่อการประชุมครั้งนี้ว่า “การประชุมวิชาการ” ต่อด้วยศัพท์ภาษาไทยคำใหม่ว่า “ศตวรรษิกชน” แล้วยังลงท้ายว่า “แห่งชาติ” อีกด้วย

ผมต้องขอเรียนให้พวกเราทุกคนในที่ประชุมนี้ว่า การประชุมเรื่องศตวรรษิกชนคนร้อยปีเป็นเรื่องใหม่ ที่ยังไม่เคยมีการจัดขึ้นมาก่อนในประเทศไทย คำว่า “ศตวรรษิกชน” อาจฟังดูแปลกๆ สำหรับหลายคน ศตวรรษิกชนฟังเป็นภาษาแขกและคงไม่คุ้นหูพวกเราส่วนใหญ่ ผมจึงอยากจะทำความเข้าใจและบอกที่มาที่ไปของศัพท์คำนี้ก่อน

Director of IPSR and all participants to the National Conference on the Centenarian:

It is a pleasure to see that so many people are interested in the topic of the Centenarian. It doesn't matter if you have an academic or personal interest in the topic. You are still a valuable participant today since this is the first time in Thailand that we are having a conference on people who are at least a century old.

In fact, the issue of the Centenarian is not new. There has been interest for some time in people who reach the age of 100. What is new, however, is the prominence of this phenomenon and that we are actually having a conference dedicated to the Centenarian, and that this is a national conference.

The word "Satawasikachon" may sound strange. Thus, I would first like to explain the origin of this term.

Institute for Population and Social Research

ศตวรรษิกชน

(CENTENARIAN)

ศต
+
วรรษ
+
ิก
+
ชน

(ร้อย)
(ปี)
(ผู้มี,ผู้เป็น)
(คน)

“ คนอายุร้อยปีผู้มีคุณค่าและศักดิ์ศรี
พร้อมมีสุขภาพดีทั้งกายใจ ”

อภิศตวรรษิกชน (Super-centenarian) = คนอายุ 110 ปีขึ้นไป

"ศตวรรษิกชน" เป็นศัพท์บัญญัติขึ้นเพื่อให้ตรงกับภาษาอังกฤษว่า "centenarians" หมายถึงคนที่ มีอายุร้อยปีขึ้นไป

ศตวรรษิก เป็นภาษาสันสกฤต "ศตะ" แปลว่า "ร้อย" สมกับคำว่า "วรรษ" ที่แปลว่า "ปี" "ศตวรรษ"เรารู้กันดีอยู่แล้วว่าหมายถึง "ร้อยปี" เมื่อเอาคำว่า "ศตวรรษ" ร้อยปีมาทำให้เป็นคน ตามหลักภาษาบาลี/สันสกฤต ท่านให้ใส่ปัจจัย อิกะ เข้าไป เป็นศตวรรษิก ก็หมายถึง คนที่มีอายุร้อยปี เต็ม คำว่า "ชน" ที่แปลว่าหมู่คนเข้าไปเพื่อให้ออกเสียงได้รื่นหู เป็น "ศตวรรษิกชน" หมายถึงหมู่คนที่มีอายุร้อยปีขึ้นไป

ภาษาอังกฤษยังมีคำว่า "super-centenarians" หมายถึงคนที่มีอายุ 110 ปีขึ้นไป ภาษาไทยเราก็ต้องมีบ้าง ผมใช้คำว่า "อภิศตวรรษิกชน"

เหตุผลว่าทำไมเราต้องสร้างศัพท์แปลกๆใหม่ๆขึ้นมาเรียกคนอายุร้อยปีขึ้นไป เรียกเพียงว่า "คนร้อยปี" ไม่พอหรือ ในความเห็นของผม เมื่อสังคมไทยก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัย และกำลังมีอายุสูงขึ้นเรื่อยๆ ในไม่ช้าสังคมของเราจะเต็มไปด้วยผู้สูงอายุ อีกสามสิบปีข้างหน้า คนไทยหนึ่งในสามจะมีอายุ 60 ปีขึ้นไป เมื่อเราเป็นสังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ เราก็จำเป็นจะต้องมีศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับประชากรสูงอายุเพิ่มมากขึ้น เพื่อแยกแยะผู้สูงอายุ ทั้งตามคุณลักษณะ กิจกรรม และพฤติกรรม

คำว่าศตวรรษิกชนฟังดู "ขลัง" กว่าคำว่า คนร้อยปี คนร้อยปี หมายถึง คน ใครก็ได้ที่มีอายุถึงร้อยปี แต่ศตวรรษิกชนจะสื่อความหมายที่หนักแน่นลึกซึ้งกว่านั้น เหมือนอย่างเราเรียกผู้นับถือศาสนาว่า "ศาสนิก หรือ ศาสนิกชน" ผู้นับถือศาสนาพุทธ เรียก พุทธศาสนิกชน ผู้นับถือศาสนาอิสลาม เรียก อิสลามิกชน

ผมอยากจะเปรียบว่า ต้นสักทองอายุร้อยปี ย่อมฟังดูแล้วมีคุณค่ามากกว่าเรียก ต้นไม้อายุร้อยปีเฉยๆ

ผมอยากให้คำว่าศตวรรษิก หรือศตวรรษิกชน มีความหมายที่ลึกซึ้งมากกว่าคำว่าคนร้อยปี ศตวรรษิกชนหมายถึง "คนอายุร้อยปีผู้มีคุณค่าและศักดิ์ศรี พร้อมมีสุขภาพดีทั้งกายและใจ"

“Satawasikachon” is the Thai term coined to directly refer to the English word “Centenarian”. Centenarian is defined as someone who is age 100 years or older. The Thai version of this comes from the Sanskrit word for century (Satawas). This is personified by adding the “ika” from Pali/Sanskrit and “chon” to confer the meaning of a person age 100 or more years.

In English, there is also the term “super-centenarian” which refers to someone age 110 years or more. I would like to propose that the Thai term for this is “Apisatawasikachon.”

So, why do we need to create these strange new Thai words? Can’t we just say “100 year-old” people? In my view, as Thailand transitions into an aged society with an increasing proportion of the population who are older persons, we need to imagine our country as having an abundance of older persons in our midst. Just 30 years from now, one out of three Thais will be age 60 or over. Thus, we are going to need a new vocabulary to describe the people in an aged society in terms of the different age groups, characteristics, activities and behavior.

The term “Centenarian” sounds more majestic and dignified than referring to someone merely as a “100 year-old”. We refer to a religious person as a “sasanikachon” and practitioners of Buddhism are referred to as “Putthasasanikachon,” and adherents of Islam are referred to as “Isala-maikachon.”

Thus, I would like to propose that “Centenarian” has more weight and profundity than simply saying 100 year-old person. Furthermore, the term “Centenarian” should convey a sense of value, honor, and good mental and physical health.

คำถามที่ถามกันบ่อย ๆ

- ❖ ประเทศไทยมีศตวรรษิกชนกี่คน ?
- ❖ ใครอายุสูงที่สุดในประเทศไทย ?
- ❖ ศตวรรษิกชนไทยอยู่ที่ไหนกันบ้าง ?
- ❖ ทำไมคนจึงมีอายุยืนถึงร้อยกว่าปี ?
- ❖ กินอะไร/ทำอะไรอายุจึงยืนถึง 100 ปี ?
- ❖ และอื่นๆ

Questions frequently asked (about Centenarians).

เรื่องศตวรรษิกชนเป็นที่สนใจของสื่อมวลชนและคนทั่วไป

หลายปีที่ผมทำงานอยู่ที่สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มีนักศึกษาเพื่อนๆ และสื่อมวลชนมา ถามผมเกี่ยวกับคนร้อยปีเป็นประจำ คำถามที่ได้ยินบ่อยๆ แต่ก็ตอบไม่ได้ชัดเจนสักที เช่น

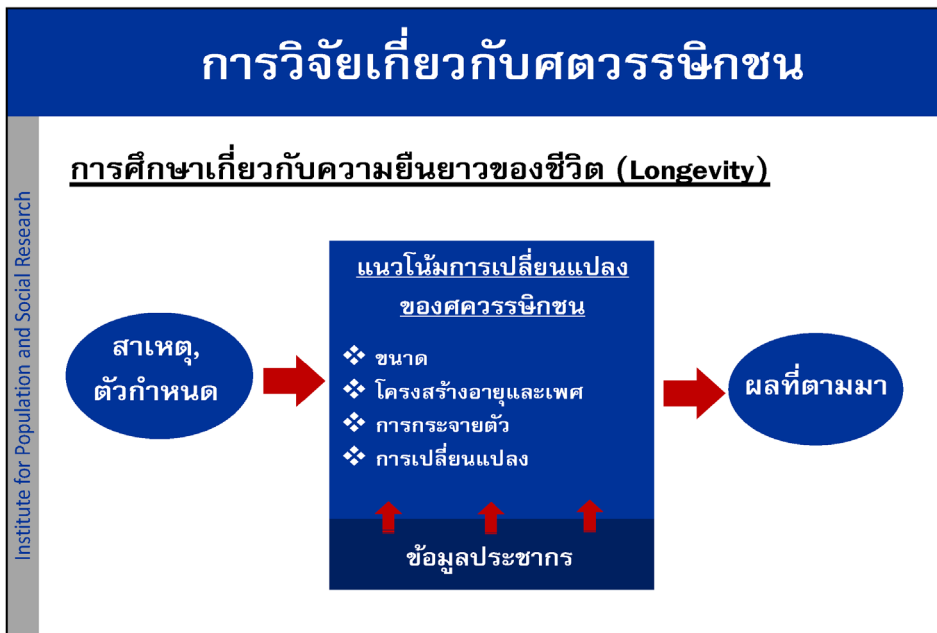
- ประเทศไทยมีศตวรรษิกชน คนร้อยปีกี่คน
- ใครอายุสูงที่สุดในประเทศไทย
- ทำไมจังหวัดนั้น จังหวัดนี้ มีคนอายุร้อยปีอยู่เป็นจำนวนมาก
- ทำไมคนจึงอายุยืน (ถึงร้อยปี)
- กินอะไร อาหารประเภทไหนจึงจะมีอายุยืน

คำถามเหล่านี้น่าสนใจ และน่าที่จะหาคำตอบยืนยันด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์ ในต่างประเทศมีหนังสือเกี่ยวกับเรื่องศตวรรษิกชนออกจำหน่าย มีการทำสารคดีเกี่ยวกับศตวรรษิกชนออกเผยแพร่ทางทีวีบ้านเรา หนังสือจีโอกราฟฟิก ภาคภาษาไทยเคยทำสัปดาห์เรื่องศตวรรษิกชน ชาวเกี่ยวกับคนร้อยปี ก็มีให้ได้ยินได้ฟังอยู่บ่อยๆ

The concept of the Centenarian is of interest to mass media and the general population. During the many years I have worked at IPSR, many students, colleagues and representatives of mass media have asked about people who reach 100 years of life. The following are examples of some of the questions for which there is no clear answer:

- How many Thai Centenarians are there?
- Who is the oldest person in Thailand?
- Why do some provinces have more Centenarians than others?
- What contributes to longevity (if reaching age 100)?
- What kind of diet promotes longevity?

These are interesting questions which need answers based on empirical data. Other countries have produced documents and documentaries about the Centenarians. The Thai version of National Geographic Magazine once did a scoop on the Centenarians and this prompted more discussion of the concept.

Research on Centenarians.

แต่ที่จริงแล้ว เรื่องเกี่ยวกับศตวรรษิกชนเป็นเรื่องคนสูงอายุนั่นเอง จะพิเศษอยู่ตรงที่ว่าศตวรรษิกชนเป็นกลุ่มคนที่มีอายุมากเป็นพิเศษ อายุขัยของมนุษย์อยู่ที่ประมาณร้อยปี คนที่มีอายุเกินร้อยปีก็นับว่ามีอายุยืนกว่าอายุขัยของมนุษย์ จึงเกิดคำถามว่าทำไม คนร้อยปีจึงมีอายุยืนยาวขนาดนั้น ศตวรรษิกชนกินอะไร ใช้ชีวิตอย่างไร จึงมีอายุยืนยาวเป็นพิเศษ สาเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้คนมีอายุยืนยาวถึงร้อยปีเป็นประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจศึกษา

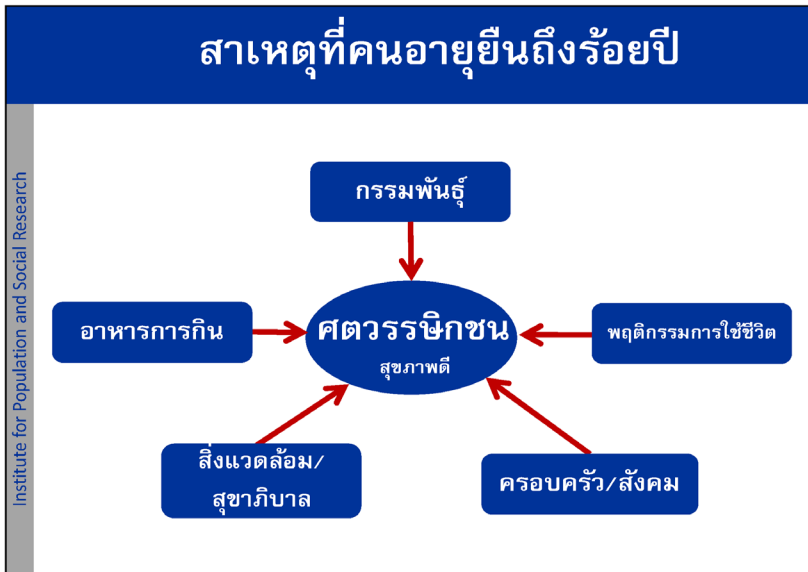
ประเด็นสำคัญอีกประเด็นหนึ่งที่นักชีววิทย คือการหาคำตอบเกี่ยวกับ ประชาศาสตร์ของศตวรรษิกชน ประเทศไทยควรมีข้อมูลที่ทันสมัยว่า ปัจจุบันประเทศเรามีศตวรรษิกชนสักกี่คน เป็นชายเท่าไร เป็นหญิงเท่าไร คนร้อยปีกระจายอยู่ที่ไหนกันบ้าง และที่สำคัญคือ เราควรมีข้อมูลให้รู้แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงประชากรอายุสูงสุดกลุ่มนี้ เพื่อที่จะฉายภาพศตวรรษิกชนต่อไปในอนาคตได้ ถ้าระบบทะเบียนราษฎรของเราดีจริง เราควรรู้ว่าวันนี้คนอายุมากที่สุดในประเทศ คือใคร อยู่ที่ไหน ใครเป็นคนมีอายุสูงสุดลำดับรองๆลงไป จังหวัดไหนมีคนร้อยปีมากที่สุด

อีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจ คือ ในอนาคตเมื่อประเทศมีศตวรรษิกชนเพิ่มมากขึ้นแล้วผลที่ตามมาคืออะไร ที่จริงอย่างที่บอกไว้แล้วก่อนหน้านี้ว่า การศึกษาศตวรรษิกชนก็คือการศึกษาเรื่องคนที่สูงอายุนั่นเอง เมื่อมีประชากรสูงอายุนี้อายุสูงสุดกลุ่มนี้เพิ่มมากขึ้นจะเกิดอะไรขึ้นกับสังคมไทย

In fact, the issue of the Centenarian is really a reference to older persons. The distinction is the milestone of experiencing a century of living. Although average life expectancy has increased dramatically in most societies of the world, the potential human life span has remained relatively constant at slightly over 100 years. But those over age 100 years remain rare in most populations and, thus, people are curious about what contributes to their longevity. Thus, studies of the Centenarian population could provide valuable clues to some of these questions.

Another important area is the need to study the demography of Centenarians in Thailand. We should have updated enumeration of Centenarians with tabulations by sex and age, and spatial distribution and estimates of trends of this oldest old population in the future. If our civil registration system were fully accurate and complete, we would know how many Centenarians there are, who they are, where they live, and so on.

It would be interesting to know what the potential social impacts would be as Thailand has more and more Centenarians, as this is a related aspect of the study of older persons as an increasing proportion of the population in an ageing society.

Factors causing people live up to 100 years.

สาเหตุที่คนอายุยืนถึงร้อยปีเป็นคำถามการวิจัยสำคัญที่ควรต้องหาคำตอบ
ปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้คนอายุยืน?

เรื่องกรรมพันธุ์ดูเหมือนจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้คนมีอายุยืนใคร
มีพ่อแม่พี่น้องที่อายุยืนก็จะมีโอกาสอายุยืนมาก นักชีววิทยาศาสตร์อาจจะ
ให้คำอธิบายในเรื่องนี้ได้ว่าคนที่มีอายุยืนมีปัจจัยทางพันธุกรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง
อย่างไร แต่จริงๆแล้ว เราก็กังมีคำตอบไม่ชัดเจนนัก

โภชนาการหรืออาหารการกินของผู้สูงอายุ เรื่องนี้เราก็กังอยากรู้และ
ต้องการคำตอบว่าคนร้อยปีกินอะไรเป็นพิเศษแตกต่างจากคนอื่นหรือไม่
อย่างไร หรือคนร้อยปีหลีกเลี่ยงไม่กินอะไร เวลาเราไปสัมภาษณ์เพื่อคัดเลือก
แม่ร้อยปีของมหาวิทยาลัยมหิดล เราก็กังมีคำถามเกี่ยวกับอาหารที่แม่ร้อยปี
ชอบกินหรือกินเป็นประจำอยู่ด้วย เพื่อจะเป็นแนวทางให้คนอยากอายุยืนได้
กินตามบ้าง

สิ่งแวดล้อมน่าจะมีส่วนอย่างมากที่ทำให้คนอายุยืนถึงร้อยปี ในอดีตมีรายงานว่าบางพื้นที่ในโลกนี้มีศตวรรษิกชนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก แล้วมีการสรุปว่าน่าจะเป็นเพราะภูมิอากาศ เช่น บนพื้นที่สูงเหนือระดับน้ำทะเลระดับหนึ่ง พื้นที่ที่มีอากาศบริสุทธิ์ พื้นที่ซึ่งเป็นเกาะอย่างญี่ปุ่นหรือโอกินาวาก็กว่ากันว่าภูมิอากาศเอื้อต่อการดำรงชีวิต ในเมืองไทยเคยมีความพยายามให้เหตุผลตามหลังข้อมูลว่า จังหวัดเลยมีศตวรรษิกชนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากเพราะมีอากาศดี เป็นต้น

พฤติกรรมการใช้ชีวิตก็น่าจะมีส่วนสำคัญคนที่ใช้ชีวิตอย่างที่ไม่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรค เสี่ยงต่อการเสียสุขภาพ หรือเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต โอกาสที่จะมีชีวิตอยู่ยาวนานย่อมลดลง แต่จะใช้ชีวิตอย่างไร จึงจะพอเหมาะพอสมมีชีวิตอยู่อย่างไม่เครียดและมีความสุข จนทำให้อายุยืนนั้นคงเป็นเรื่องที่ต้องมีการศึกษาวิจัยเพื่อหาคำตอบกันต่อไป

ครอบครัวและสังคมน่าจะมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ชีวิตยืนยาวขึ้น การศึกษาความยืนยาวของชีวิตในสังคมเมืองและสังคมชนบทก็เป็นเรื่องที่น่าสนใจ ที่ผ่านมามีเหมือนจะมีแต่เรื่องศตวรรษิกชนที่อยู่ในชุมชนหรือหมู่บ้านชนบทที่บทบาทและสถานภาพทางสังคมของคนราบรื่นไม่เปลี่ยนแปลง อย่างกระตือรือร้น ในชุมชนที่ให้คุณค่าและความสำคัญแก่ผู้อาวุโสอาจเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการมีชีวิตอยู่อย่างยาวนาน

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เราปฏิเสธไม่ได้คือคนจำนวนมากที่มีญาติพี่น้องอายุยืน มีพฤติกรรมการใช้ชีวิตที่ดี มีโภชนาการเหมาะสมตามหลักหรือทฤษฎีโภชนาการ อยู่ในภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ดี อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่นและในชุมชนที่ให้ความสำคัญแก่ผู้สูงอายุ ได้เสียชีวิตไปแล้วก่อนที่จะมีอายุถึง 90 หรือ 100 ปี ดังนั้นปัจจัยที่แท้จริงที่ทำให้คนเป็นศตวรรษิก ผู้มีสุขภาพดีคงเป็นเรื่องที่เราต้องศึกษาค้นคว้ากันต่อไป

What are some of the factors that contribute to longevity and achieving Centenarians status?

Certainly, heredity is an important factor in an individual's potential longevity. Those people with old parents and siblings are predisposed to long lives themselves. Even though genetics plays a role, it doesn't tell the whole story of longevity.

We would like to know the role that diet and nutrition play in promoting longevity. Do Centenarians have something in common about their diet and eating lifestyle that confers good health and long life? Or is it an absence of certain types of consumption that promotes longevity? When Mahidol University nominates Centenarian mothers for recognition, we ask them about the food they eat on a regular basis so that others can emulate them.

The environment should also be part of the explanation of the rise of the Centenarian. There have been past research reports on areas of the world with an unusual prevalence of Centenarians. It was hypothesized that something about the local environment was a contributing factor, such as the climate, elevation above sea level, or whether the locality was an island, such as Okinawa in Japan. In Thailand, it has been proposed that Loei Province has a conducive environment for producing Centenarians because of the quality of the air and climate there.

Another likely factor is the lifestyle and behavior a person engages in. Someone who exposes themselves to risk of disease, practices poor health behavior, or engages in life-threatening activities clearly reduces their chance of a long life. But what kind of lifestyle is optimal for longevity? There should be some research on whether living a stress-free and healthy lifestyle is correlated with longevity.

One's family and local society should also play a role in one's ability to live a long life. There is a need for more comparative studies of Centenarians in rural and urban settings. So far, much of the documentation is about Centenarians in rural areas, with a comfortable, unchanging environment, and a society which esteems older persons.

Whatever the influence of these variables is, it cannot be denied that many people who have blood relatives who lived long lives, have a positive, healthy lifestyle and good nutrition, live in a healthy environment with a warm, loving family and supportive community which values older persons, die before reaching 90 or 100 years of age.

ศตวรรษิกชนโลก

Institute for Population and Social Research

= 54,397 คน

= 53,364 คน

= 48,921 คน

= 17,883 คน

World Centenarians.

ถ้าเราค้นหาข้อมูลจากกูเกิ้ล ใช้ key word ว่า centenarian ก็จะพบว่า มีข้อมูลมากมายเกี่ยวกับ ศตวรรษิกชน กินเนสบุ๊กที่บันทึกสถิติที่สุดในโลก มีข้อมูลว่าผู้ที่อายุสูงสุดในโลกชื่ออะไร อยู่ที่ไหน ใครมีอายุรongsลงมา

จากกูเกิ้ล ข้อมูลมีว่า เมื่อปี 2013 สองปีที่แล้ว มีศตวรรษิกชนในโลกนี้ทั้งหมดประมาณ 16 ล้าน 6 แสนคน ตัวเลขนี้จะถูกต้องตรงกับความเป็นจริงมากน้อยเท่าไรเราไม่รู้ และปีนี้ศตวรรษิกชนโลกจะเพิ่มเป็นเท่าไรเราก็คงไม่รู้ ถ้าเชื่อตามกูเกิ้ล ญี่ปุ่นกับสหรัฐอเมริกา แข่งกันมีศตวรรษิกชนมากที่สุดในโลก เมื่อปี 2013 ญี่ปุ่นมี 5 หมื่น 4 พันคน สหรัฐมี 5 หมื่น 3 พันคน แต่ต้องขอบอกว่าศตวรรษิกชนเป็นประชากรที่เพิ่มด้วยอัตราที่เร็วมากๆ ญี่ปุ่นเมื่อปี 1963 มีการสำรวจศตวรรษิกชนเป็นครั้งแรก นับคนร้อยปีได้เพียง 153 คน เดี๋ยวนี้ คนร้อยปีของญี่ปุ่นมีมากถึง 5 หมื่น กว่าคนเข้าไปแล้ว

เมื่อปี 2011 จีนมีศตวรรษิกชนเกือบ 5 หมื่นคน แต่อย่าลืมนะจีนเป็นประเทศที่มีประชากรมากที่สุดในโลก ถ้าเปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนศตวรรษิกชนต่อประชากรทั้งหมดแล้ว ญี่ปุ่นกินขาด คือ มีศตวรรษิกชนมากถึง 41 คนต่อประชากรแสนคน ในขณะที่สหรัฐมีศตวรรษิกชน 16 คน ต่อประชากรแสนคน และจีนมีเพียง 4 ต่อแสน

กูเกิ้ลใส่ตัวเลขให้ไทยมีศตวรรษิกชน 17,883 คนในปี 2012 แหล่งข้อมูล คือ ทะเบียนราษฎร ซึ่งอาจเกินจริงไปพอสมควร ตามความคิดของผมว่าเกินจริงไปมากกว่าครึ่ง แต่ถ้าเป็นจริงก็ ประมาณว่าประเทศไทยมีศตวรรษิกชน 27 คนต่อประชากรแสนคน

A Google search of the keyword “Centenarian” turns up volumes of information. The Guinness Book of World Records also has information on the oldest recorded living humans by name, place and circumstances. One site in the Google search reports that, in 2013, there were an estimated 16.6 million Centenarians in the world, though it is hard to assess the accuracy of this estimate. It is also not known what the growth rate of this population is. If the data from Google is to be believed, Japan and the USA are competing for the largest number of Centenarians. As of 2013, Japan had 54,000 Centenarians while the USA reported 53,000 Centenarians. But it should be noted that the population of Centenarians is certain growing rapidly. In 1963, The first Centenarians survey of Japan reported having only 153 Centenarians but now has over 50,000.

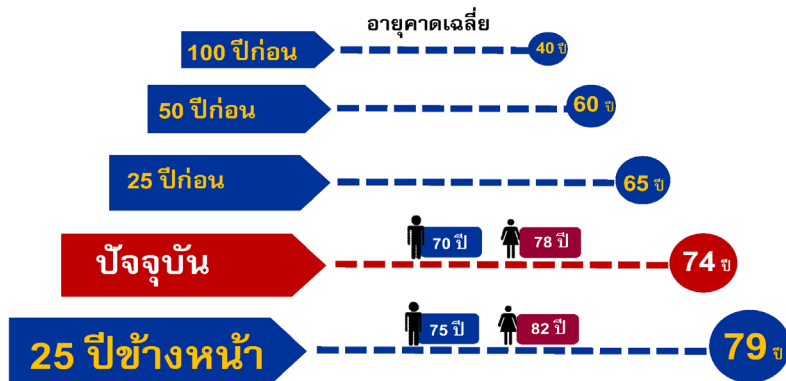
In 2011, China reported a total of nearly 50,000 Centenarians, but recall that China has a very large population and, thus, the proportion of the total is small, especially compared to Japan. Japan had 41 Centenarians per 100,000 population compared to only 16 for the USA, and 4 for China.

The Google search also cites a total of 17,883 Thai Centenarians as of 2012 based on civil registration data. In my opinion, that number is probably an overestimate, perhaps by as much as 50%. However, if that total is accurate, it would mean that Thailand had 27 Centenarians per 100,000 population in 2012.

คนไทยอายุยืนขึ้น !!!

อายุคาดเฉลี่ย (Life Expectancy) ของไทยสูงขึ้น

Institute for Population and Social Research

Thai people live longer !!!

ศตวรรษิกชนไทยได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมากตั้งแต่อดีตเป็นต้นมาเพราะคนไทยอายุยืนยาวขึ้น เราวัด ความยืนยาวของชีวิตด้วย “อายุคาดเฉลี่ย” ซึ่งเป็นค่าที่ได้จากตารางชีพ อายุคาดเฉลี่ยคืออายุที่คาดว่า ประชากรจะมีอายุเฉลี่ยเท่าไรตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย

- เมื่อร้อยปีก่อน คนไทยมีอายุคาดเฉลี่ยเพียงประมาณ 40 ปี
- เมื่อ 50 ปีก่อน อายุคาดเฉลี่ยของคนไทยเพิ่มขึ้นเป็น 60 ปี
- เมื่อ 25 ปีก่อน คนไทยมีอายุคาดเฉลี่ยสูงขึ้นเป็น 65 ปี
- ปีนี้สถาบันวิจัยประชากรและสังคม ประมาณว่าอายุคาดเฉลี่ยของคนไทย อยู่ที่ 74 ปี

- มองไปในอนาคต อีก 25 ปีข้างหน้า อายุคาดเฉลี่ยของประชากรไทยจะเพิ่มสูงขึ้นเป็น 79 ปี (ผู้ชาย 75 ปี ผู้หญิง 82 ปี)

อายุคาดเฉลี่ยที่สูงขึ้นนี้จะทำให้คนที่อายุยืนจนเป็นศตวรรษิกชนมีจำนวนมากขึ้น

Whatever the true total number is, the population of Thai Centenarians is certainly increasing rapidly because of the overall large increases in life expectancy of the population. Life expectancy is derived from life tables and is an average probability of survival at different ages, starting at birth.

- 100 years ago, average life expectancy at birth of the Thai population was about 40 years
- 50 years ago, Thai life expectancy had increased to 60 years
- 25 years ago, Thai life expectancy increased further to 65 years
- At present, IPSR estimates that Thai life expectancy at birth is 74 years.
- It is also projected that, 25 years from now, Thai life expectancy will have reached 79 years (75 for males and 82 for females)

This projection means that the number of Thai Centenarians is certain to increase.

The percentage of people of the same cohort
That survive to age...

ผมใช้ตารางชีพแบบจำลองของสหประชาชาติเป็นฐานในการหาค่าร้อยละของคนไทยที่จะมีชีวิตอยู่ จนถึงอายุ 60 ปี 80 ปี 90 ปี และ อยู่จนถึง 100 ปีจนได้ชื่อว่าเป็นศตวรรษิกชน

เมื่อร้อยปีก่อน ประมาณได้ว่าคนไทยรุ่นเดียวกันหรือที่เกิดปีเดียวกันจะมีชีวิตอยู่จนอายุ 60 ปี เพียง ร้อยละ 35 เท่านั้น คนรุ่นเดียวกันอยู่รอดจนอายุ 80 ปีเพียงแค่ร้อยละ 7 มีอายุจนถึง 90 ปี ไม่ถึงร้อยละ 1 และแทบจะไม่มีโอกาสอายุถึง 100 ปีเลย เพียง 7 คนในจำนวนคนรุ่นนั้นแสนคนเท่านั้น

เมื่อ 50 ปีก่อน ขณะที่ยุคาคดเฉลี่ยของคนไทยอยู่ที่ประมาณ 60 ปี คนรุ่นเดียวกันที่จะมีอายุถึง 60 ปีจะมีประมาณร้อยละ 65 ที่จะมีอายุถึง 90 ปีมีเพียงร้อยละ 3 และที่จะได้เป็นศตวรรษิกชนมีเพียง ร้อยละ 0.05 เท่านั้น

เมื่อ 25 ปีก่อน สุขภาพอนามัยของคนไทยดีขึ้นอย่างมาก การแพทย์ การสาธารณสุขได้พัฒนาขึ้น สุขภาพและสิ่งแวดล้อมมีสภาพดีขึ้น การตายของประชาชนคนไทยลดต่ำลง ยุคาคดเฉลี่ยเมื่อ 25 ปีก่อนสูงขึ้นมาเป็นประมาณ 65 ปี คนเกิดมารุ่นเดียวกันที่จะมีอายุถึง 60 ปีมีมากถึงร้อยละ 73 คนรุ่นเดียวกันอยู่รอดจนอายุถึง 80 ปีร้อยละ 26 อายุถึง 90 ปีร้อยละ 4 แต่ที่จะมีอายุถึงร้อยปีก็ยังไม่เพิ่มขึ้นมากนัก คือมีเพียงร้อยละ 0.07 เท่านั้นที่จะได้เป็นศตวรรษิกชน

ปัจจุบัน คาคดประมาณได้ว่าร้อยละ 88 ของคนเกิดรุ่นเดียวกันจะมีอายุถึง 60 ปี เกือบครึ่งคือร้อยละ 44 สามารถมีชีวิตอยู่จนถึงอายุ 80 ปี ร้อยละ 10 จะอยู่ไปจนถึงเมื่อตนเองมีอายุถึง 90 ปี แต่ก็ มีเพียงร้อยละ 0.26 เท่านั้นที่จะมีอายุถึงร้อยปี

ในอนาคตอีก 25 ปีข้างหน้า คาดว่าสุขภาพอนามัยของประชาชนคนไทยจะยิ่งดีขึ้นไปอีก คนเกิดรุ่นเดียวกันเกือบทุกคน คือร้อยละ 95 จะมีอายุถึง 60 ปี มากถึงร้อยละ 75 ที่จะมีอายุอยู่ไปจนถึงอายุ 80 ปี ร้อยละ 39 อายุถึง 90 ปี และเกือบร้อยละ 1 ที่จะมีโอกาสได้ชื่อว่าเป็นศตวรรษิกชน

I have used the UN Model Life Tables to calculate the percentages to estimate the number of Thais surviving to age 60, 80, 90, and 100 years.

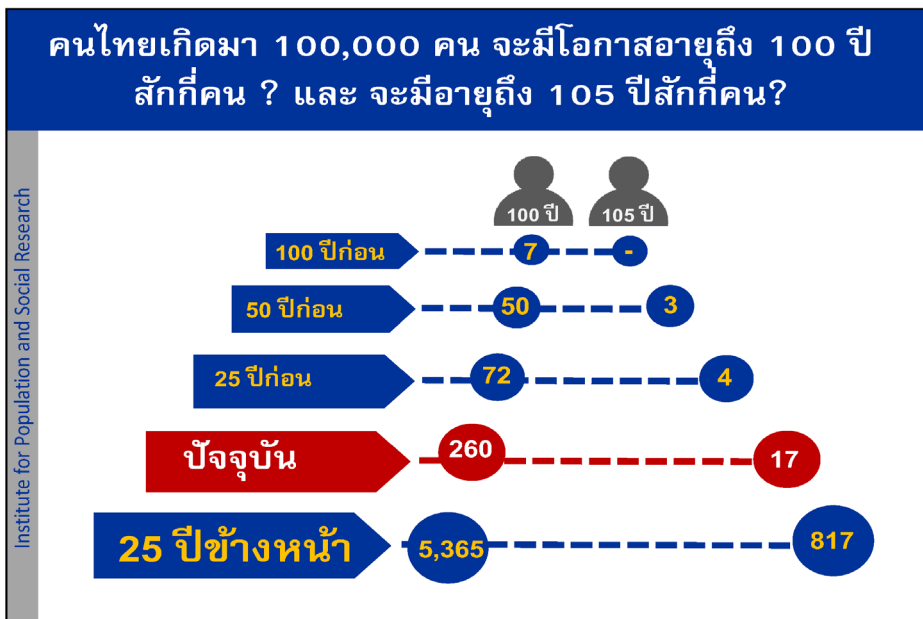
A century ago, it is estimated that only 35% of newborns would survive to age 60, 7% to age 80, and less than 1% to age 90. Only 7 per 100,000 population would have survived to age 100 years.

Fifty years ago, when Thai life expectancy at birth was 60 years, 65% of newborns could expect to live to age 60, while 3% could expect to live to 90, while 0.05% could expect to become a Centenarians.

25 years ago, significant improvements in public health, sanitation, medical care and environmental health resulted in significant declines in Thai mortality. Thus, at that time, life expectancy at birth had increased to 65 years, and 73% of newborns could expect to survive to age 60, 26% to age 80, 4% to age 90, but still only 0.07% to 100 years.

At present, however, 88% of newborns can expect to live to age 60, 44% to age 80, 10% to age 90, and 0.26% to age 100.

Looking ahead by 25 years, fully 95% of newborns can expect to live to age 60, 75% to age 80, 39% to age 90, and 1% to become Centenarians.

Out of 100,000 newborn Thais, How many would expect to reach age 100?
and how many to reach age 105?

ผมขอขยายความเรื่องโอกาสที่คนไทยแต่ละรุ่นจะมีอายุยืนถึงร้อยปี อีกสักนิด อยากจะแสดงให้เห็นว่าโอกาสที่คนเราจะมีอายุยืนยาวถึงร้อยปีนั้นมีไม่มากนัก คนที่อายุร้อยปีต้องพิเศษจริงๆ จะต้องพ้นฝ่าโรคภัยไข้เจ็บมาตลอดทางเป็นระยะเวลานานถึงร้อยปี สุขภาพตลอดชีวิตเป็นเวลานานถึงร้อยปีต้องดีมาก ๆ

ในตารางที่นำเสนอนี้ ผมให้ชื่อตารางว่า “คนไทยเกิดมา (รุ่นเดียวกัน) 100,000 คน จะมีโอกาสอายุถึง 100 ปีสักกี่คน? และจะมีอายุถึง 105 ปีสักกี่คน?

เมื่อร้อยปีก่อน เกิดรุ่นเดียวกันแสนคนจะมีโอกาสอายุถึง 100 ปีเพียง 7 คนเท่านั้น แต่โอกาสที่จะมีอายุถึง 105 ปีเกือบจะไม่มีเลย

ปัจจุบัน คนรุ่นเดียวกัน 100,000 คน มีโอกาสอายุถึง 100 ปีถึง 260 คน และจะอายุถึง 105 ปี มากถึง 17 คน

ในอนาคต อีก 25 ปีข้างหน้า คนไทยจะมีอายุยืนยาวยิ่งขึ้นไปอีก คนรุ่นเดียวกันแสนคน จะมีโอกาสเป็นศตวรรษิกชนมากถึง 5,365 คน และจะมีอายุสูงถึง 105 ปีมากถึง 817 คน

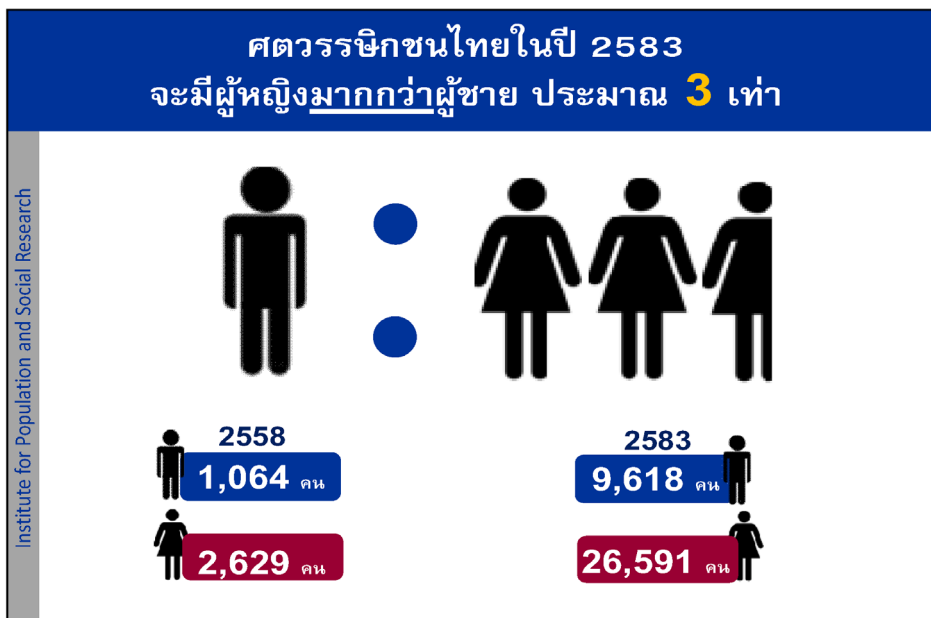
Despite these increases in longevity, it is still very exceptional for anyone to become a Centenarian. The Centenarian has to survive disease, injury, and other mortality risks over a very long time. Thus, the Centenarians is a very special individual indeed.

I have labeled this table as “Out of 100,000 Thai newborns, how many could expect to reach age 100 or 105?” One century ago, only 7 persons would become Centenarians and virtually none would reach age 105.

Hundred years ago, only 7 out of 100,000 could expect to reach age 100, and almost none to reach age 105.

However, at present, 260 newborns out of 100,000 can expect to reach age 100, and 17 to reach age 105.

Further ahead, 25 years from now, 5,365 of 100,000 newborns can expect to reach age 100 and 817 to reach age 105.

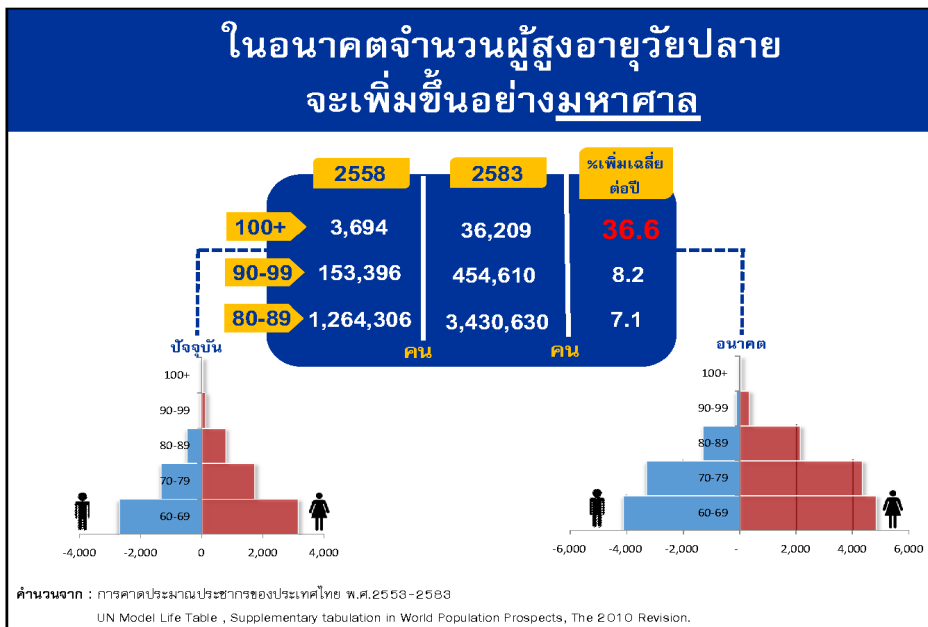
Among Thai Centenarians in 2040,
there will be about 3 times more females than males.

ศตวรรษิกชนไทยในปี 2583 หรืออีก 25 ปีข้างหน้าจะมีผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย ที่จริงทุกวันนี้ประชากรไทยจำนวนประมาณ 65 ล้านคนก็มีผู้หญิงมากกว่าผู้ชายประมาณ 2 ล้านคนอยู่แล้ว และในกลุ่มประชากรสูงอายุอายุยิ่งสูง อัตราส่วนผู้หญิงต่อผู้ชายก็ยิ่งสูง ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติที่ผู้หญิงอายุยืนกว่าผู้ชาย ผู้หญิงตายยากกว่าผู้ชาย อย่างในปี 2558 นี้ ผมประมาณว่าประเทศไทย มีศตวรรษิกชนหญิง 2,629 คน ชาย 1,064 คน ศตวรรษิกชนหญิงมากกว่าชายกว่าสองเท่าตัว

อีก 25 ปีข้างหน้า ในปี 2583 ประเทศไทยจะมีศตวรรษิกชนมากถึง 36,209 คน ในจำนวนนี้ เป็นชาย 9,618 คน และเป็นหญิง 25,591 คน ศตวรรษิกชนหญิงมากกว่าชายประมาณเกือบ 3 เท่าตัว

By 2040, or 25 years from now, there will be more women than men who are Centenarians. In fact, at every age group of the present 65 million Thai population, females outnumber males and, as a total, there are two million more females than males. The surplus of women over men continues to increase as people get older. It is a natural fact that women survive longer than men. I estimate that, in 2015, Thailand had 2,629 female Centenarians and 1,064 male Centenarians. That is, Centenarian women outnumber men by more than 2 to 1.

Twenty- five years from now, in 2040, there will be an estimated 36,209 Centenarians comprised of 9,618 men and 25,591 women, or a ratio of nearly 3 Centenarian women to 1 man.

In the future, number of the oldest old will be increasing dramatically.

ประเด็นสุดท้ายที่ผมอยากจะเรียนต่อที่ประชุมนี้ คือ เราพูดถึงถึงเรื่องศตวรรษิกชน คือ คนที่อายุร้อยปีขึ้นไป แต่กลุ่มประชากรที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าคนร้อยปีคือกลุ่มอายุก่อนถึง 100 ปี จะเรียกว่าเป็นกลุ่มประชากรสูงอายุวัยปลายสุดก็ได้

ประชากรกลุ่มอายุ 80 ปีขึ้นไปในประเทศไทยกำลัง เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปี 2558 ประมาณว่ามีประชากรอายุ 80 ปีขึ้นไปทั้งหมด 1 ล้าน 4 แสนคน แต่จะเพิ่มเป็น 3 ล้าน 9 แสนคนในปี 2583 คือ เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.3

การเพิ่มประชากรสูงอายุเป็นไปตามหลักที่ว่า อายุยิ่งสูงยิ่งเพิ่มเร็วในกลุ่ม “อัฐวรรษิกชน” หรือคนอายุ 80-89 ปี จะเพิ่มจาก 1 ล้าน 3 แสนคนในปี 2558 เป็น 3 ล้าน 4 แสนคนในปี 2583 เท่ากับเพิ่มร้อยละ 7.1 ต่อปี ในกลุ่มนพวรรษิกชน” หรือคนอายุ 90-99 ปีเพิ่ม จาก 1 แสน 5 หมื่นคนในปี 2558 เป็น 4 แสน 5 หมื่นคนในปี 2583 เท่ากับเพิ่มร้อยละ 8.2 ต่อปี

และศตวรรษิกชนเพิ่มจาก 3,694 คนในปี 2558 เป็น 36,209 คนในปี 2583 เท่ากับเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 35 ต่อปี

The final point I would like to make in this presentation is that, while we are focused on the Centenarian population, or those living to or beyond age 100, this does not mean we should neglect the advanced older persons approaching 100 years.

The population age 80 years or older is increasing rapidly. As of 2015, it is estimated that there are 1.4 million persons in this age group, and that the number will increase to 3.9 million by 2040. That represents an annual increase of 7.3%.

It can be observed that the older the age group, the faster the increase. For example, the octogenarians, the population age 80 to 89 years, is projected to increase from 1.3 million in 2015 to 3.4 million by 2040, or a rate of increase of 7.1% per year. By contrast, the nonagenarians, the population age 90 to 99 years is projected to increase from 150,000 in 2015 to 450,000 in 2040, or an annual rate of increase of 8.2%.

For the Centenarian population, it is projected that the estimated number of 3,694 in 2015 will increase to 36,209 by 2040, or an annual rate of increase of 35%.

ศตวรรษิกชน

“ คนไทยอายุร้อยปีขึ้นไป
ผู้มีคุณค่า และศักดิ์ศรี
พร้อมมีสุขภาพดีทั้งกายใจ ”

SATAWASIKACHON

“Thais who age one hundred
years and over, being dignified
and valuable with good physical,
mental health.”

ในท้ายที่สุดนี้ ผมขอเรียนย้ำว่าประชากรไทยกำลังสูงวัยขึ้นอย่างรวดเร็วมาก วันนี้ เราเห็นผู้สูงอายุ ตามสถานที่สาธารณะหนาตาขึ้น ไปที่ไหนก็เห็นผู้สูงอายุ วันนี้ เราเห็นผู้สูงอายุที่ยังอายุไม่สูงมากนัก แต่ในอนาคตอันใกล้นี้ เราจะได้เห็นผู้สูงอายุที่อายุสูงมากๆ หนาตาขึ้น เรื่องศตวรรษิกชน ที่เรามาประชุมกัน ในวันนี้ อาจจะยังคงเป็นเรื่องไกลตัว และคนอายุร้อยปียังอาจหาได้ยาก แต่อีกไม่นาน ศตวรรษิกชนในประเทศไทยจะพบตัวตนได้ง่ายๆ

ผมหวังว่าประเทศไทยจะเตรียมความพร้อมสำหรับสังคมที่กำลังสูงวัยขึ้นอย่างรวดเร็ว และ ประชากรสูงอายุน้อยลงที่สุด โดยเฉพาะกลุ่มคนที่เรียกว่า ศตวรรษิกชน จะเป็น”คนไทยอายุร้อยปีขึ้นไป ผู้มีคุณค่า และศักดิ์ศรี พร้อมมีสุขภาพดีทั้งกายและใจ”

ขอบคุณครับ

In conclusion, I would just like to emphasize once again that the Thai population is aging at a remarkably rapid rate. These days one can observed the increased prevalence of older persons in various public places. Wherever you go there are more and more older persons around. Even though the number of Thais at the most advanced ages is still relatively small today, you can be sure that, in the near future, Centenarians will become a much more significant and visible component of the population and society.

It is my hope that Thailand will be well-prepared for the transition into an aged society, and that those at the high age extreme, especially Those often like to call “Satawasikachon”, will be thais who aged one hundred years and over, being dignified and valuable with good physical, mental health.

Thank you very much.

การประชุมวิชาการศตวรรษิกชนแห่งชาติ ปี 2558

หลักการและเหตุผล

ในช่วงครึ่งทศวรรษที่ผ่านมา จำนวนและสัดส่วนผู้สูงอายุได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปี พ.ศ. 2503 ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอยู่เพียงร้อยละ 6 หรือประมาณ 1 ล้านคนเท่านั้น แต่ในปัจจุบันปี พ.ศ. 2557 สัดส่วนผู้สูงอายุได้เพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 12 หรือ เป็นจำนวนประมาณ 7.5 ล้านคน อายุมาตรฐานของประชากรไทยเป็นดัชนีอีกตัวหนึ่งที่แสดงว่าอายุของประชากรได้เพิ่มสูงขึ้น ในปี พ.ศ. 2503 อายุมาตรฐานของประชากรไทยสูงไม่ถึง 20 ปี แต่ปัจจุบันอายุมาตรฐานกลับสูงขึ้นถึง 30 ปี ในอนาคตอีก 20 ปีข้างหน้า อายุมาตรฐานของประชากรไทยจะสูงขึ้นถึง 40 ปี หมายความว่า ครึ่งหนึ่งของจำนวนประชากรไทยจะมีอายุสูงกว่า 40 ปี

ประชากรสูงอายุที่น่าสนใจมากอีกกลุ่มหนึ่ง คือ ผู้ที่มีอายุ 100 ปีขึ้นไป (Centenarian) เราเรียกผู้ที่มีอายุเกินร้อยปีเหล่านี้ว่า “คนร้อยปี” หรือ “ศตวรรษิกชน” หลายๆ ประเทศได้ให้ความสนใจคนร้อยปีเหล่านี้มาก เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกาประธานาธิบดีจะส่งสาส์นส่วยพรวันเกิดให้กับผู้ที่มีอายุครบร้อยปี ประเทศอังกฤษสมเด็จพระราชินีจะส่งสาส์นเพื่ออวยพรให้กับศตวรรษิกชนในวันเกิดครบร้อยปี และจะส่งคำอวยพรทุกปีหลังจากวันเกิดครบหนึ่งร้อยห้าปี ในประเทศญี่ปุ่นกำหนดให้วันที่ 15 กันยายนของทุกๆ ปี เป็นวันหยุดเพื่อเป็นวันแสดงความเคารพแก่ผู้สูงอายุ ในประเทศสวีเดนจะมีประเพณีการร้องเพลงวันเกิดเพื่ออวยพรให้มีอายุถึงหนึ่งร้อยปี ยังมีอีกหลายประเทศที่ให้ความสำคัญกับศตวรรษิกชนและมีการจัดตั้งศูนย์ศตวรรษิกศึกษาที่ทำการศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ของคนร้อยปี

สำหรับในประเทศไทยได้เริ่มมีผู้ให้ความสนใจศึกษาคนร้อยปีบ้างแล้ว เช่น ในมหาวิทยาลัยทางการแพทย์ต่างๆ มีการจัดตั้งศูนย์และชมรม เช่น ศูนย์ธรรมชาติบำบัดบลิ่ว เพื่อศึกษาการมีอายุยืนของคนอายุร้อยปี และการดูแลสุขภาพและการรับประทานอาหารให้ถูกสุขลักษณะ มหาวิทยาลัยมหิดลได้จัดให้มี “การประชุมคนร้อยปี” ในวันแม่แห่งชาติเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2546 เป็นต้นมา

“ศูนย์ศตวรรษิกชน” ได้จัดขึ้นในสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยมีวัตถุประสงค์ให้เป็นแหล่งข้อมูลความรู้เกี่ยวกับผู้สูงอายุและศตวรรษิกชน หรือประชากรที่มีอายุร้อยปีขึ้นไปในประเทศไทย ข้อมูลที่จะรวบรวมไว้ในศูนย์ฯ นี้ประกอบด้วย เรื่องราว บทความ สถิติตัวเลข คำศัพท์ ข่าวสารความรู้ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุและคนร้อยปีในประเทศไทย อีกทั้งยังมี “กระดานข่าว” ที่เปิดให้ผู้สนใจเรื่องผู้สูงอายุ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุและศตวรรษิกชนได้แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และความคิดเห็นระหว่างกัน นอกจากนี้ศูนย์ศตวรรษิกชนจะได้รวบรวมข้อมูลชีวิตความเป็นอยู่ และวิถีปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของศตวรรษิกชนไทยอีกด้วย

เนื่องจากประเด็นเรื่องเกี่ยวกับ “ศตวรรษิกชน หรือผู้ที่มีอายุหนึ่งร้อยปีขึ้นไป” กำลังได้รับความสนใจจากหน่วยงานต่างๆ ถึงเรื่องการดำเนินชีวิต ชีวิตความเป็นอยู่ และวิถีปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ดังนั้นสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล จึงมีความประสงค์ที่จะจัด “การประชุมวิชาการศตวรรษิกชนแห่งชาติ ครั้งที่ 1” (The First National Conference on Thai Centenarians) ขึ้น เป็นครั้งแรกในประเทศไทย อันจะเป็นการเปิดพื้นที่เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งเกิดการสร้างเครือข่ายการทำงานระหว่างนักวิชาการในหน่วยงานต่างๆ รวมถึงองค์กรหรือเครือข่ายด้านผู้สูงอายุ ที่มีความสนใจที่จะศึกษากลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุสูงมากเป็นพิเศษ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้สนใจเรื่องคนที่มีอายุหนึ่งร้อยปีขึ้นไป ได้มีโอกาสนำเสนอ บทความวิจัย/บทความวิชาการ ทั้งในสาขาวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์และ มานุษยวิทยา อาทิ ความยืนยาวของชีวิต พฤติกรรมสุขภาพอนามัย คุณค่า ชีวิตความเป็นอยู่หรือเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันในเรื่องเกี่ยวกับประชากรที่มีอายุสูงสุดเป็นพิเศษกลุ่มนี้

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม 80 คน ประกอบด้วย

- 1.องค์กรและเครือข่ายผู้สูงอายุ
- 2.คณาจารย์และนักวิชาการสถาบันการศึกษาต่างๆ
- 3.ผู้ทรงคุณวุฒิ
- 4.นักศึกษาและผู้สนใจทั่วไป

วันเวลาที่จัดประชุม วันอังคารที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2558

เวลา 8.30-16.00 น.

สถานที่ประชุม ห้องประชุมประชาสังคมอุดมพัฒน์ สถาบันวิจัยประชากร และสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ศูนย์ศตวรรษิกชน สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัย มหิดล ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โทรศัพท์: 02-441-0201 โทรสาร 02-441-9333 www.ipsr.mahidol.ac.th

การประชุมศตวรรษิกชนแห่งชาติ

วันอังคารที่ 24 มีนาคม 2558 เวลา 09.00-16.10 น.

ณ ห้องประชุมประชาสังคมอุดมพัฒน์

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

08.30 – 09.00	ลงทะเบียน
09.00 – 09.15	พิธีเปิด รองศาสตราจารย์ ดร.สุรียพร พันพึ่ง ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยประชากรและสังคม ม.มหิดล
09.15 – 09.45	บรรยายนำ “ศตวรรษิกชนในประเทศไทย” ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.ปราโมทย์ ประสาทกุล สถาบันวิจัยประชากรและสังคม ม.มหิดล
09.45 – 10.00	----- พักรับประทานอาหารว่าง -----
10.00 – 12.00	งานวิจัยเกี่ยวกับ “ความยืนยาวของชีวิต ที่นำไปสู่ความเป็น ศตวรรษิกชน” “สถานการณ์ศตวรรษิกชนของโลกและประเทศไทย” อ.ดร.ศุภติดา ชวนวัน (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม ม.มหิดล) “เคล็ดลับอายุยืน 100 ปี” นพ.เอกชัย เพียรศรีวัชรา (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข) “พันธุกรรมกับความยืนยาวของชีวิตมนุษย์” ดร.นพ.กิตติพงศ์ ไพบูลย์สุขวงศ์ (ศูนย์วิจัยธาลัสซีเมีย สถาบัน ชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล ม.มหิดล) “คนอายุยืนเพราะอะไร” คุณพัฒน์ เอกก้านตรง เจ้าหน้าที่วิจัย (ผู้อำนวยการพิเศษ) (สถาบันโภชนาการ ม.มหิดล) ผู้นำการสนทนา: อ.ดร.จงจิตต์ ฤทธิรงค์
12.00 – 13.00	----- อาหารกลางวัน -----

- 13.00 – 14.30 งานวิจัยเกี่ยวกับ “ผู้สูงอายุวัยปลาย”
 “ความสุขของศตวรรษิกชน”
 รศ.ดร.ศรีรินทร์ เกรย์ (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม ม.มหิดล)
 “การดูแลผู้สูงอายุวัยปลาย”
 คุณกมลชนก ขำสุวรรณ (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม ม.มหิดล)
 “รูปแบบการดำรงชีวิตของผู้สูงวัยเกิน 100 ปี”
 ผศ.ดร.สมโภชน์ อเนกสุข (ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา)
 “เรื่องเกี่ยวกับศตวรรษิกชน”
 ผศ.ดร.ชไมพร กาญจนกิจสกุล (คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 นเรศวร)
 ผู้ดำเนินการสนทนา: อ.ดร.ปิยวัฒน์ เกตุวงศา
- 14.30 – 14.45 -----พักรับประทานอาหารว่าง-----
- 14.45 – 16.00 สนทนาเรื่องข้อมูลศตวรรษิกชน
 คุณจิรวรรณ มาท้วม (สำนักงานสถิติแห่งชาติ)
 คุณสาธิตา ศรีชาติ (นักประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยมหิดล)
 คนข่าว: คุณพิจิตรา ทองเดช (คนทำข่าวเรื่องคนร้อยปี)
 ศตวรรษิกชน)
 ดร.ศุทธิดา ขวณวัน (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม ม.มหิดล)
 ผู้ดำเนินการสนทนา: ผศ.ดร.ภูเบศร์ สมุทรจักร
- 16.00 – 16.10 ปิดประชุม
 ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.ปราโมทย์ ประสาทกุล

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมศตวรรษิกชนแห่งชาติ ปี 2558

1. คุณ กมลชนก	ข้าสุวรรณ	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
2. คุณ กรรณิการ์	เสนา	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
3. คุณ กฤติญา	สำอากิจ	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
4. คุณ กาญจนา	เทียนลาย	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
5. ดร.นพ.กิตติพงษ์	ไพบุลย์สุขวงศ์	สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล มหาวิทยาลัยมหิดล
6. รศ.ดร.กุศล	สุนทรธาดา	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
7. คุณ เกตุวิทยา	จรรยาศักดิ์	โรงเรียนอีสเทิร์นบริบาล
8. คุณ เกรียงศักดิ์	ธรรมอภิพล	สถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล
9. ผศ.ดร.เกษมศรี	อศฺวศรีพงศ์ธร	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
10. คุณ เกียรตินิยม	ขันดี	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
11. ผศ.ดร.เขมิกา	ยามะรัต	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
12. คุณ คมกฤษ	ตะเพียนทอง	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
13. อ.ดร.จงจิตต์	ฤทธิรงค์	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
14. ผศ.ดร.จรัมพร	ไหล์ลายอง	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
15. คุณ จีรวรรณ	มาท้วม	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
16. คุณ จุฑามาศ	พุลยรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
17. คุณ จุฑารัตน์	ทรัพย์ยอดแก้ว	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
18. คุณ เจตพล	แสงกล้า	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
19. ผศ.ดร.ชไมพร	กาญจนกิจสกุล	คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
20. คุณ ณิชพล	อ่วมประดิษฐ์	นักศึกษา
21. คุณ ณิชชนันท์พร	มีสุวรรณ	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
22. คุณ ณิชวรธร	อุไรอำไพ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
23. คุณ ทิพวรรณ	ฝางแก้ว	นักศึกษา
24. ดร. ธเนศ	กิตติศรีวรพันธุ์	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
25. คุณ ชีรณรงค์	สกุลศรี	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
26. คุณ ชีรนุช	ก้อนแก้ว	นักศึกษา
27. คุณ นิติกุล	ทองน่วม	สถาบันเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ

28. ว่าที่ รต.นิพนธ์ คาราวุฒิมาประกรณ์ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
29. ผศ.ดร.บริบูรณ์ ศรีมาชัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
30. คุณ เบญจมาศ รอดภัย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
31. คุณ ประทุม สวัสดิ์ท่า ผู้สูงอายุวัดสุวรรณ
32. คุณ ประภาพร สวัสดิภาพ กรมกิจการผู้สูงอายุ
33. ผศ. ประภาพร ภูมิปัญญาคุณ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
34. อ.ดร. ปรารักษ์มณี เดชคุ้ม มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
35. ศ.ดร.ปราโมทย์ ประสาทกุล สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
36. คุณปรียา พลอยระย้า สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
37. รศ.ดร. ปัทมา ว่าพัฒน์วงศ์ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
38. อ.ดร.ปิยวัฒน์ เกตุวงศา สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
39. คุณ พงศ์เสวก เอนกจรรย์พงศ์พร มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
40. คุณ พงษ์ศักดิ์ หมีนศักดิ์ วิทยาลัยศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล
41. คุณ พรธนี พัฒนประดิษฐ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ
42. คุณ พอดา บุญยธีระณะ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
43. คุณ พัสมัย เอกก้านตรง สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
44. คุณ พิมลรัตน์ วณสันต์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
45. คุณ ภัทราภรณ์ จิงเลิศศิริ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
46. ผศ.ดร.ภาณี วงษ์เอก สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
47. คุณ ภาสกร บุญคุ้ม สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
48. ผศ.ดร. ภูเบศร์ สมุทรจักร สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
49. คุณ มนตรี ประเสริฐรุ่งเรือง มหาวิทยาลัยขอนแก่น
50. คุณ เมธิกา ศรีสด นักศึกษา
51. รศ.ดร. รศรินทร์ เกรย์ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
52. คุณ รัตติกาล มูลศรี มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
53. คุณ รินา ดีะดี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
54. คุณ ฤทธิชัย สุทธิเสริม ผู้สนใจ
55. คุณ วรารธรรม ฐานปธรรมชัย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
56. คุณ วิชาญ ชูรัตน์ นักศึกษา

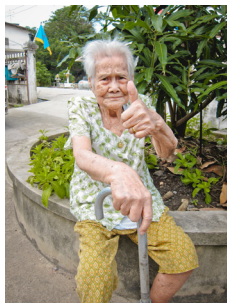
57. คุณ วียะดา	ทัศนสุวรรณ	สถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล
58. คุณ ศราวุฒิ	ศรีทอง	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
59. คุณ ศรีสุข	พรหมโคตร	ผู้สนใจ
60. รศ.ดร.ศรุดา	ปัญญาโรจน์รุ่ง	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
61. คุณ ศศิวิมล	เนื่อนวล	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
62. คุณ ศิริวรรณ	อรุณทิพย์ไพบุลย์	กรมกิจการผู้สูงอายุ
63. อ.ดร.ศุทธิดา	ชวนวัน	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
64. คุณ สมชาย	ทรัพย์ยอดแก้ว	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
65. ผศ. สมเดช	เฉยไสย	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
66. ผศ.ดร.สมโภชน์	อเนกสุข	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
67. คุณ สมศักดิ์	วงศาवास	สถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล
68. คุณ สาธิตา	ศรีชาติ	งานประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยมหิดล
69. คุณ สิริจันทร์ญา	ไผ่เขียว	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
70. คุณ สิริลักษณ์	คำพันธ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
71. คุณ สุจิตา	มานะจิตต์	นักศึกษา
72. คุณ สุเทพ	คำเมฆ	นักศึกษา
73. คุณ สุภรณ์	จรัสสิทธิ์	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
74. คุณ สุภาวดี	ดวงศิริ	สมาคมโรงเรียนบริหาร
75. รศ.ดร.สุมาลี	ไชยศุภรากุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
76. คุณ สุรารัตน์	พวงจำปา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
77. คุณ สุริยาพร	จันทร์เจริญ	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
78. รศ.ดร.สุรียพร	พันธ์พึ่ง	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
79. คุณ เสาวภาค	สุขสินชัย	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
80. คุณ อมรรัตน์	มานะวัฒนวงศ์	นักศึกษา
81. คุณ อรพินท์	ไชยพยอม	สถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล
82. ผศ. อาชาวดี	ขันประสิทธิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
83. ผศ.ดร. อุมารณ	ภัทรวาณิชย์	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
84. คุณ อุรุวรรณ	แย้มบริสุทธิ์	สถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล
85. นพ. เอกชัย	ศรีเพียรวัชรา	กรมอนามัย

แม่ร้อยปีของมหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปี 2557

นับตั้งแต่ปี 2546 เป็นต้นมา มหาวิทยาลัยมหิดล จัดให้มีการ
ประกวด “แม่ร้อยปี” เนื่องในโอกาส “วันแม่แห่งชาติ” เป็นประจำทุกปี

“แม่ร้อยปี” ของมหาวิทยาลัยมหิดล คือ แม่ผู้มีอายุ 100 ปีขึ้นไป
มีสุขภาพดี ทั้งร่างกายและจิตใจ

ทุกปี “แม่ร้อยปี” ผู้ชนะประกวดจะเข้ารับประทานรางวัลจาก
พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ ในงานวัน
แม่แห่งชาติที่มหาวิทยาลัยมหิดลจัดขึ้น

นางแป้น สนสิน
เกิด พ.ศ. 2451
จังหวัดนครปฐม

นางอนงค์ นิตยพิบูลย์
เกิด พ.ศ. 2453
กรุงเทพมหานคร

นางอัมพร กลั่นมาลี
เกิด พ.ศ. 2452
กรุงเทพมหานคร

นางสุณีย์ เสน่หา
เกิด พ.ศ. 2456
จังหวัดพิษณุโลก

นางใบ คำก้อน
เกิด พ.ศ. 2554
จังหวัดอุบลราชธานี

นางเนาะ โส๊ะและ
เกิด พ.ศ. 2452
จังหวัดสงขลา

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

ปราโมทย์ ประสาทกุล

ศตวรรษิกชนในประเทศไทย = The Centenarians in Thailand /ปราโมทย์ ประสาทกุล.

-- พิมพ์ครั้งที่ 1.-- นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2558.

(เอกสารทางวิชาการ/สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ; หมายเลข 448)

ISBN 978-616-279-687-6

1. ผู้สูงอายุ. 2. ผู้สูงอายุ -- การดูแล. 3. ผู้สูงอายุ -- สุขภาพและอนามัย. 4. วัยชรา.

5. ผู้สูงอายุ -- การดำเนินชีวิต. 6. ผู้สูงอายุ -- ไทย -- สถิติ.

I. มหาวิทยาลัยมหิดล. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. II. ชื่อชุด.

WT100 ป451ศ 2558

การอ้างอิงเอกสาร

ปราโมทย์ ประสาทกุล. (2558). ศตวรรษิกชนในประเทศไทย [แผ่นพับ]. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

Cataloging in Publication Data

Pramote Prasartkul

The Centenarians in Thailand / Pramote Prasartkul -- 1st Edition.-- Nakhornpathom : Institute for Population and Social Research, Mahidol University, 2015 (Academic publication/ Institute for Population and Social Research, Mahidol University ; IPSR Publication No. 448)

ISBN 978-616-279-687-6

1. Older people. 2. Older people -- Care. 3. Older people -- Health and hygiene. 4. Elderly.

5. Older people -- Way of life. 6. Older people -- Thai

-- Statistical. I. Mahidol University. Institute for Population and Social Research.

WT100 ป451ศ 2558

How to cite this document

Pramote Prasartkul. (2015). The Centenarians in Thailand [Pamphlet]. Bangkok : Institute for Population and Social Research, Mahidol University.

พิมพ์ที่

บริษัท โรงพิมพ์เดือนตุลา จำกัด

39/205-206 หมู่ 9 ถนนวิภาวดี-รังสิต แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพฯ 10210

โทรศัพท์ 0-2996-7392-4 โทรสาร 0-2996-7395

IPSR Reference Centers

<http://www.thaicentenarian.mahidol.ac.th/TECIC/>

<http://www.thailandometers.mahidol.ac.th/2015/index.php>

<http://www.migrationcenter.mahidol.ac.th/>

<http://www.idsa.ipsr.mahidol.ac.th/>

<http://www.popterms.mahidol.ac.th/Popterms/index.php>

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม 73170
โทรศัพท์ : (02) 441-0201-4 โทรสาร: (02) 441-9333
<http://www.ipsr.mahidol.ac.th>

Institute for Population and Social Research
Mahidol University
999 Salaya, Phutthamonthon,
Nakhornpathom 73170, Thailand
Tel. (66) 0 2441 0201-4 Fax. (66) 0 2441 9333
<http://www.ipsr.mahidol.ac.th>